

Arrest

nr. 347 070 van 22 mei 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat B. VAN OVERDIJN
Berckmansstraat 83
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, op 2 oktober 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 17 september 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 26 februari 2026, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 18 maart 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken S. HUENGES WAJER.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN *loco* advocaat B. VAN OVERDIJN.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoeker verklaart van Palestijnse origine te zijn.

Op 17 april 2024 dient verzoeker een verzoek om internationale bescherming in.

Op 16 juli 2025 wordt verzoeker gehoord op het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

Op 17 september 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) een beslissing "*niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)*". Dit is de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

"(...)

A. Feitenrelaas

U verklaarde van Palestijnse afkomst te zijn. U bent geboren te Khan Younis, Gaza, Palestina. U bent geregistreerd bij het UNRWA. U was student. Uw moeder is een werknemer voor de UNRWA-organisatie. Uw vader was werknemer bij de oude autoriteit op de Westelijke Jordaanoever, R. U verbleef in Rafah tot aan uw vertrek uit Gaza samen met uw vader en moeder op 10/09/2023.

U passeerde via Egypte waar u enkele dagen verbleef alvorens per vliegtuig legaal naar Turkije te vliegen. U verbleef bijna drie maanden in Turkije en probeerde naar Griekenland te trekken.

Op 17/11/2023 kwam u met uw vader in Griekenland aan, te Kos. U diende uw verzoek om internationale bescherming in op 20/12/2023. U verbleef in Kos in een opvangcentrum. Op 09/01/2024 verkreeg u de vluchtelingenstatus van de Griekse autoriteiten. Gedurende uw verblijf in Griekenland werd u driemaal hardhandig gefouilleerd door politieagenten.

Na het verstrijken van de datum waarop u het kamp moest verlaten, verbleven u en uw vader soms verborgen in het kamp. Jullie huurden ook drie dagen lang een matras in een verblijfsruimte. Uw tante uit het Verenigd Koninkrijk hielp jullie toen, zodat jullie via Ab.M., die al langer op het eiland woonde onderdak vonden in een klein appartement. Er ontstonden spanningen tussen u en uw vader over een vrouw die hij hielp en over zijn houding ten aanzien van uw moeder. U trok terug naar de plek waar u voordien een matras had gehuurd en verbleef er vijf dagen. U keerde vervolgens terug naar uw vaders appartement. Uw vader overtuigde u Griekenland te verlaten en gaf u geld. U trok naar Thessaloniki, naar een gedeelde accommodatie waarnaar Ab.M. u had verwezen. U slaagde er niet in een ticket te kopen om Griekenland te verlaten, dus kwam uw vader u achterna en kocht hij voor jullie beide tickets voor België.

U vertrok uit Griekenland per vliegtuig met uw vader en kwam in België toe op 16/04/2024. Aangekomen in België gaf u uw vader te kennen dat u niet bij hem wou blijven: jullie wegen scheidden dan ook.

Op 17/04/2024 diende u uw verzoek om internationale bescherming in België in. U vreest niets in Griekenland maar haalt aan dat u er geen toekomst heeft omwille van het gebrek aan werk, de armoede en slechte behandeling door de politie.

Uw vader verblijft momenteel in het Verenigd Koninkrijk, waar hij inmiddels bescherming verkreeg, uw moeder keerde voor de oorlog terug naar Gaza, bij uw drie zussen en broer (CGVS, p. 4, 6).

Ter ondersteuning van uw identiteit en/of uw asielmotieven legt u volgende documenten neer: uw identiteitskaart (kopie); de eerste bladzijden van uw Palestijnse paspoort (kopie); uw geboorteakte (kopie); uw UNRWA-kaart (kopie); uw Griekse verblijfstitel (origineel); uw Griekse reispas (origineel gezien). U legt ook een briefje in verband met een medische afspraak, gepland op 24/07/2025, neer (origineel gezien).

Uw advocaat stuurt volgende documenten na het persoonlijk onderhoud door: een bewijs van een consultatie bij een psycholoog op 24/07/2025 (kopie); een document met de gegevens van een meertalig psychologisch consultatiebureau (kopie); een kaartje met een datum en uur (kopie).

Uw advocaat formuleert nog volgende opmerkingen bij de notities van het persoonlijk onderhoud: opmerkingen over de methode van vertaling, het gebruikte programma en het gebrek aan toestemming daarbij, het feit dat de notities niets zeggen over de EUAA-agent. Uw advocaat brengt correcties aan bij de notities van het onderhoud, over de job van uw vader, over de plaats waar u in België werkt, over de periode dat uw neef in België woont, over uw band met A.. Uw advocaat formuleert nog aanvullingen bij de notities betreffende uw eerste accommodatie in Griekenland, over de psychologische hulp in Griekenland, over de tandpijn die u leed en het gebrek aan medische zorg, over de leefomstandigheden in het kamp, over uw conflictueuze relatie met uw vader.

B. Motivering

*Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u **géén** elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele **bijzondere procedurele noden** kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofdte heeft kunnen vaststellen. U stelt zich goed te voelen bij aanvang van het persoonlijk onderhoud, u bent klaar voor het gesprek (CGVS, p. 1, 2). U gaf bij de DVZ geen bijzondere procedurele noden aan, noch meldde u kwetsbaarheden bij de registratie van uw verzoek (Vragenlijst "bijzondere procedurele noden" DVZ). Bij de DVZ gepolst naar problemen van medische of psychologische aard, gaf u er geen aan, buiten de tandpijn, waarvoor u inmiddels een afspraak had bij een tandarts (CGVS, p. 8; Bijkomende vragen M-status Griekenland). U bevestigt in goede gezondheid te verkeren (DVZ Verklaring, punt 29). Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.*

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3 0 van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn [Antwoord aanvraag derde landen d.d. 02/07/2024], blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat

de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigten van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigten gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigten van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushoud>

[ers-in-griekenland-juni-2022](#); Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op

https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigen van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn NGO's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigen van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u **onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan**.

Uit uw verklaringen blijkt dat u beschikt over een Griekse verblijfstitel (ADET), waarvan u het origineel heeft laten zien tijdens het persoonlijk onderhoud en dat tot 08/01/2027 geldig is.

- U verkreeg tevens een tot 21/02/2029 **geldige Griekse reispas**, waarvan u het origineel liet zien.
- U verkreeg ook uw sociale zekerheidsnummer (AMKA). U heeft daarvan een kopie, die u weliswaar heeft nagelaten het CGVS na te sturen, ondanks ertoe te zijn uitgenodigd (Bijkomende vragenlijst M-status Griekenland; CGVS, p. 7, 9).

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met **bepaalde moeilijkheden op het vlak van werk en armoede**, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Er dient vooreerst opgemerkt te worden dat u slechts drieënhalve à vier maanden in Griekenland verbleef (CGVS, p. 9). Het feit dat u (relatief) korte tijd na de toekenning van uw beschermingsstatus vertrokken bent, getuigt **niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in de andere lidstaat uit te bouwen**. Deze indruk wordt versterkt door de volgende vaststelling.

- In Thessaloniki wachtte u louter op uw paspoort, u zocht geen hulp bij organisaties, het had volgens u geen zin, het besluit Griekenland te verlaten was al genomen (CGVS, p. 13).

Uit de elementen in uw dossier blijkt geen bijzondere kwetsbaarheid. Het CGVS is bijgevolg van oordeel dat **het risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene** om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien.

Uit niets blijkt dat u in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen. U stelt weliswaar te vrezen er bij een terugkeer naar Griekenland alleen voor te staan (CGVS, p. 17). Maar uit uw verklaringen blijkt dat u voldoende **autonoom** en **zelfredzaam** bent om zich bij terugkeer naar Griekenland te behelpen.

- U organiseerde zelf uw reis naar Griekenland (verklaring DVZ d.d. 27/05/2024, vraag 32).
- Toen u ruzie had met uw vader, trok u van hem weg en keerde u gedurende vijf dagen terug naar de plek waar u voordien enkele dagen had verbleven, u wist u te laten helpen door de mensen aldaar, u kreeg er onderkomen en eten (CGVS, p. 11).
- U kent de nodige stappen om aan uw Griekse documenten te geraken en kan daarover met detail vertellen (CGVS, p. 8-9).
- U blijkt voldoende mondig en weerbaar om de meermaals gemaakte avances van mensen die u geld boden inruil voor seksuele diensten af te slaan (CGVS, p. 12, 14).
- U laat uitschijnen dat u niet in staat zou zijn geweest een vlucht te boeken naar België: uw vader moest naar uw zeggen van Kos naar Thessaloniki overkomen daarvoor, en hij vergezelde u tot België (CGVS, p. 12). Deze beweerde hulpbehoefte steekt echter af tegen uw verklaring eens aangekomen in België uw vader te hebben gezegd niet langer bij hem te willen zijn (CGVS, p. 13). U beweerde immers bij de DVZ geen andere familieleden in België te hebben en met uw verre neven die u intussen helpen, had u pas maanden na aankomst in België een eerste ontmoeting (CGVS, p. 6; DVZ Verklaring, punt 21)

Uit uw verklaringen blijkt dat u kan rekenen op een **netwerk dat u financieel kan steunen**.

- U beschikt over een (familiaal)netwerk dat u steunt, ook financieel. Zoals aangestipt heeft u verre neven in België, met wie u optrekt en bij wie u terecht kan voor financiële steun (CGVS, p. 5-6). Uw paternale tante en haar man wonen in het Verenigd Koninkrijk en hielpen u in het verleden meermaals (CGVS, p. 6, 9, 10). Uw tante dekte onder meer al uw uitgaven in Kos (CGVS, p. 10). Dat haar contacten met uw vader verliepen, sluit geenszins uit dat u zelf met haar contact kan opnemen en steun kan zoeken indien u daartoe behoefte zou hebben en de nodige stappen zou zetten (CGVS, p. 13). U had in Griekenland contact met andere Palestijnen, ook met Ab.M. die al langer op het eiland woonde en u aan informatie hielp (CGVS, p. 6, 12). U wist uw verblijf in Turkije te financieren via geld dat u bij u had en dat van uw moeders collega's en het UNRWA kwam (CGVS, p. 7) Uit objectieve informatie blijkt bovendien dat mensen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. **Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten**, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; **Greece Refugee Info**, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).

In dit geval heeft u uw aanvraag om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend en heeft u nog steeds een geldige verblijfsvergunning (ADET). Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf). U verklaart niet over een AFM te beschikken (Bijkomende vragenlijst M-status Griekenland; CGVS, p. 9). Het komt aan verzoeker toe de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te kunnen doen gelden. U maakt niet aannemelijk dat u niet zou kunnen beschikken over de AFM, die automatisch wordt afgegeven. U stelt geen AFM te hebben gezien tussen de documenten die u heeft (CGVS, p. 9). Maar u toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om de nodige stappen te ondernemen ten einde uw AFM te verkrijgen. Wel integendeel, u geeft aan van de Griekse autoriteiten uitleg te hebben gekregen over de verstrekte documenten (CGVS, p. 9). Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoon.

U haalt de **armoedige omstandigheden** aan waarin u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland leefde en uw gebrek aan **werk** (Vragenlijst CGVS, ingevuld op de DVZ, vraag 3.5). Er kan het volgende worden opgemerkt:

- U geeft verder toe dat u geen actie ondernam om huisvesting te vinden toen u nog in het opvangcentrum verbleef, ook al was u duidelijk gemaakt dat u het kamp moest verlaten na de beslissing (CGVS, p. 10).
- U wist toch aan verblijfplaatsen te geraken nadat u uw positieve beslissing kreeg. U verbleef soms verborgen in het kamp, of enkele dagen op een gehuurde matras, en later in een gehuurd appartement met

keuken en sanitair à 600€ per maand (CGVS, p. 10). In Thessaloniki verbleef u in een gedeelde accommodatie (CGVS, p. 12).

- Zolang u enkel uw Ausweis had, kon u in afwachting van het verkrijgen van uw verblijfstitel rekenen op voedselhelp (CGVS, p. 10). In Thessaloniki kreeg u eten van de verhuurder van uw accommodatie (CGVS, p. 13).

- U geeft aan nooit gewerkt te hebben. U stelt in Griekenland overal werk gezocht te hebben (CGVS, p. 10). U schreef zich echter nooit in in een arbeidsbureau, u probeerde het ook niet (CGVS, p. 13). Dit getuigt er niet van dat u alle stappen ondernam om u te integreren in de Griekse arbeidsmarkt. Dat u geen werk zocht omdat toch besloten was dat u niet in Griekenland ging blijven, verschoont dit nalaten niet en bewijst eens te meer dat u niet een oprechte intentie had om een duurzaam bestaan uit te bouwen in Griekenland.

U beweert dat u in Griekenland als begunstigde van internationale bescherming drie **incidenten** meemaakte **met de politie**, een in Kos, twee in Thessaloniki, waarbij de politie u hardhandig fouilleerden (CGVS, p. 14-15).

U werd tevens tweemaal aangesproken door personen die voorstelden om u te helpen in ruil voor seksuele diensten maar u ging hier niet op in (CGVS, p. 12,14).

- Deze situatie kan niet worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling. De incidenten die u beweert te hebben meegemaakt speelden zich af op een welbepaalde plaats en tijdstip en zijn niet zonder meer representatief voor heel Griekenland.

- Bovendien blijkt op basis van de gegevens die voorhanden zijn dat u naar aanleiding van uw ervaringen géén pogingen hebt ondernomen om een beroep te doen op de hulp of bescherming van de bevoegde (hogere) instanties, hoewel hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden tevens impliceert dat de daar aanwezige autoriteiten in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits u uiteraard de nodige stappen zet. U ging deze gebeurtenissen nergens aangeven in Griekenland (CGVS, p. 16). U vertelde erover aan een van uw medebewoners die reageerde dat het een normale zaak was (CGVS, p. 16). Hij raadde u af klacht in te dienen, de politie zou het dan op u gemunt hebben (CGVS, p. 16). Indien de (hogere) autoriteiten niet op de hoogte worden gebracht van de feiten, kunnen zij hiertegen vanzelfsprekend niet optreden. Verwacht kan worden dat u zelf hiertoe de nodige inspanningen zou leveren: u bleef in gebreke.

Wat betreft de **medische hulp** die u in Griekenland kon/kan verkrijgen kan het volgende worden opgemerkt. U kaart aan in Griekenland zorg te hebben nodig gehad in het kader van de tandpijn waaraan u leed en van een griep (CGVS, p. 14).

- Waar u bij de DVZ stelde geen zorg hiervoor gekregen te hebben in Griekenland, geeft u tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS toe een medische afspraak te hebben verkregen en pijnstillers te hebben gekregen voor zeven dagen (CGVS, p. 14; Bijkomende vragen M-status Griekenland). Uw advocaat bevestigt in zijn aanvullende opmerkingen bij de notities van het persoonlijk onderhoud dat u pijnstillers kreeg. Uw advocaat stelt dat de zorg die u kreeg voor uw tandpijn gebrekkig was. Er kan worden gewezen op het feit dat u op dat ogenblik in het opvangcentrum verbleef en nog niet de vluchtelingenstatus had verkregen (CGVS, p. 14). Uit niets blijkt dat u als persoon die de internationale bescherming geniet in Griekenland geen toegang zou hebben tot zorg indien u bij een terugkeer naar Griekenland opnieuw tandpijn zou lijden.

Overigens, u stelt dat u in België verder de nodige behandeling voor uw tandpijn kreeg in een tandheelkundige kliniek (CGVS, p. 8). U beaamt intussen in goede gezondheid te verkeren (DVZ Verklaring, punt 29).

- U beweert griep te hebben gekregen door de vochtigheid van uw verblijfplaats (CGVS, p. 14). U laat na uw bewering enigszins te staven met bewijs. Bovendien, dat u in het verleden griep opliep in Griekenland wijst geenszins op een actuele nood aan dringende, essentiële en complexe medische hulp.

U verklaart **psychologische problemen** te hebben door de oorlog, uw gezinssituatie en het incident met uw vader (CGVS, p. 8). U wijst ook op uw gevoel door uw jonge leeftijd bij vertrek de problemen als veel groter te ervaren dan wat u aankan (CGVS, p. 8). Ook de incidenten met de politie gaven u een trauma, waarvan u niet hersteld bent (CGVS, p. 14-15). Uw advocaat wijst er in zijn aanvullende opmerkingen bij de notities van het persoonlijk onderhoud op dat u zware trauma's heeft.

- U legt een document af dat getuigt van een toekomstige afspraak op 24/07/2025. U beweert dat het een afspraak bij de psycholoog betreft, maar geeft toe dat enkel de datum en locatie worden vermeld, uw naam staat niet vermeld (CGVS, p. 8). Nadat u tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS bent uitgenodigd een document na te sturen van uw afspraak op 24/07/2025, wordt een bewijs neergelegd van een consultatie bij een psycholoog op 24/07/2025 (CGVS, p. 8). Het document bevat geen bevindingen, geen diagnose, en getuigt er hoogstens van dat u op 24/07/2025 op consultatie ging.

De consultatie op 24/07/2025 betreft naar uw zeggen een eerste afspraak bij de psycholoog (CGVS, p. 8). Dat er meer dan een jaar overging vooraleer u een eerste keer een psycholoog ziet, wijst niet op enige dringendheid in de psychologische zorg die u beweert te behoeven. De twee overige documenten die u neerlegt na het persoonlijk onderhoud, namelijk het document met de gegevens van een meertalig psychologisch consultatiebureau en het kaartje met een datum (02/09) en uur vermogen uw psychologische problemen niet te staven.

- *Betreffende uw jonge leeftijd bij vertrek moet worden opgemerkt dat u negentien jaar oud was toen u Gaza verliet en u inmiddels 21 jaar oud bent, wat enige nuance brengt bij uw beweerd onvermogen uw situatie omwille van uw jonge leeftijd aan te kunnen.*

- *Opvallend is dat u in Griekenland geen psychologische hulp opzocht (CGVS, p. 15). U beschikte immers over de AMKA.*

- *De commissaris-generaal wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf en Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainland-greece_en).*

Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een verblijfsvergunning (ADET) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te krijgen. Het moet echter gezegd worden dat dit niet het geval is voor u. Hoewel uit objectieve informatie blijkt dat sommige ziekenhuizen moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot tolken, wijst deze informatie niet op systematische of onoverkomelijke moeilijkheden. Integendeel, uit een onderzoek dat tussen juni 2022 en juni 2023 door de UNHCR werd uitgevoerd, bleek dat slechts 29% van de gecontacteerde begunstigden verklaarde moeilijkheden te hebben ondervonden bij de toegang tot gezondheidszorg, met name als gevolg van de taalbarrière (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

De overige documenten die u neerlegt werpen hierop geen ander licht. Uw identiteitskaart, de kopie van de eerste bladzijde van uw paspoort en uw geboorteakte getuigen van uw identiteit en nationaliteit. Uw UNRWA-kaart getuigt van uw status in Gaza.

Betreffende de opmerkingen van uw advocaat over de methode van vertaling en het gebruikte programma kan gewezen worden op het feit dat de vertaling, zoals gemeld in de notities, gebeurde met behulp van eTranslation, een geavanceerde neurale vertaaldienst van de Europese Commissie die de nodige garanties biedt op vlak van veiligheid, gegevensopslag en gegevensverwerking binnen de EU. Deze vertaling werd nadien gereviseerd door het CGVS. Waar uw advocaat aanhaalt dat de notities niets zeggen over de EUAA-agent, wordt verwezen naar de inleiding van het persoonlijk onderhoud (CGVS, p. 1-2).

Uw advocaat brengt correcties aan over het verkrijgen van uw kopie van de notities van het eerste onderhoud, over de job van uw vader, over de plaats waar u in België werkt, over de periode dat uw neef in België woont, over uw band met A.. Met deze correcties werd rekening gehouden. Uw advocaat formuleert nog andere aanvullingen bij de notities betreffende uw eerste accommodatie in Griekenland, over de psychologische hulp in Griekenland, over de leefomstandigheden in het kamp, over uw conflictuele relatie met uw vader. In verband met deze laattijdige toevoegingen kan erop gewezen worden dat u in de gelegenheid bent gesteld uw relaas te houden en er gepolst is of u alle redenen van uw verzoek had kunnen toelichten, wat u beaamd heeft (CGVS, p. 17). U stelt dat u alles heeft verteld, er is niets anders dat u wil toevoegen (CGVS, p. 17).

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van herkomst (Gaza, Palestina).

(...)"

2. Het verzoekschrift

2.1. In een enig middel beroept verzoeker zich op een manifeste appreciatiefout, alsook op de schending van artikel 1, A van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951, van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), van artikel 11 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de

erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking), van de artikelen 7 en 9 van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, van de artikelen 41, 43 en 58 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, van de artikelen 39/60, 48/3, 48/4, 48/5, 48/6, 51/4, 55/3/1, 57/6, 57/5ter, 57/5quater en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de “wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens”, van de artikelen 1/1, 2, 4 en 13/1 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, van artikel 10 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel, van het redelijkheidsbeginsel, van het zorgvuldigheidsbeginsel, van de samenwerkingsplicht, van “de onpartijdigheidsplicht”, van de rechten van verdediging, van “transparantie” en van het vertrouwensbeginsel.

2.2. Verzoeker betwist de motieven van de bestreden beslissing en besluit dat hij wel degelijk nood heeft aan internationale bescherming.

Verzoeker vraagt in hoofddorde om hem als vluchteling te erkennen en in ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te vernietigen en terug te sturen naar het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen voor verder onderzoek.

2.3. Verzoeker voegt de volgende stukken bij zijn verzoekschrift (zie inventaris):

“[...]”

3. Documentatie

https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf

[RSA_BIP_Report_EN.pdf](#)

3. De nota met opmerkingen en de aanvullende nota's

3.1. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) ontvangt vanwege verweerder een nota met opmerkingen, overeenkomstig artikel 39/72, § 1 van de Vreemdelingenwet, waarin hij het gelijk van zijn beslissing herhaalt en repliceert op het verzoekschrift.

3.2. De Raad ontvangt vanwege verweerder een aanvullende nota, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, waarin hij een weblink opneemt naar de volgende landeninformatie:

- COI Focus “Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior”, gepubliceerd door Cedoca, van 17 september 2025;
- “Country Report: Greece. Update 2024”, gepubliceerd door AIDA/ECRE, van september 2025;
- persmededeling nr. 30/2025 en “Jugement BVerwG 1 C 18.24” van het Duitse Bundesverwaltungsgericht van 16 april 2025;
- persmededeling van het Duitse Verwaltungsgerichtshof van Kassel van 2 september 2024;
- beslissing 2BvR 1425/24 van het Duitse Bundesverfassungsgericht van 1 april 2025;
- arrest D-2590/2025 van 11 september 2025 van het Duitse Bundesverwaltungsgericht.

Aan zijn aanvullende nota voegt verweerder tevens de nota “A.M.K.A. wetgeving Griekenland (update)” van de Juridische Dienst CGVS van 16 januari 2026.

3.3. De Raad ontvangt vanwege verzoeker een aanvullende nota, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, waaraan hij de volgende stukken toevoegt (zie inventaris):

“1. Verslagen over de situatie in Griekenland :

https://validity.ngo/wp-content/uploads/2025/05/FURI-Greek-Report_EN.pdf

<https://www.amnesty.eu/news/samos-unlawful-detention-and-sub-standard-conditions-must-not-become-a-blueprint-for-the-eu-migration-pact/>

<https://www.bbc.com/news/articles/cvgp5rexnk2o>

<https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2025/06/NANSEN-Note-2025-3-Personen-met-beschermingsstatuut-in-Griekenland-analyse-Nederlandstalige-rechtspraak.pdf>

https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf/

<https://ecre.org/greece-ongoing-pushbacks-and-tragedies-more-reports-highlight-the-countrys-inhumane-and-failing-asylum-system-ecthr-rules-against-the-authorities/>

<https://greece.iom.int/news/iom-inauguration-event-helios-comprehensive-actions-integration-third-country-nationals-labour-market-region-central-macedonia>
https://greece.iom.int/sites/g/files/tmzbd11086/files/eng_project-regulations-handbook_helios_generic.1.pdf
<https://www.meltingpot.org/en/2025/05/greece-thousands-of-refugees-and-asylum-seekers-to-be-evicted-by-14-may/#:~:text=In%202024%2C%20Greece%20received%2073%2C684,same%20period%20in%202024%203>
<https://nansen-refugee.be/2020/01/09/la-situation-des-refugies-reconnus-en-grece/>
<https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2020/11/201104-NANSEN-Note-20-2-Addendum-Gre%CC%80ce.pdf>
<https://rsaegean.org/en/legal-note-on-the-living-conditions-of-beneficiaries-of-international-protection-in-greece-update/>
https://www.proasyl.de/wp-content/uploads/2015/12/Recognized-Report_Update_Publication_ENG.pdf
https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf
https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2023/06/AIDA-GR_2022-Update.pdf
https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf
<https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2017/06/2017-06-23-Legal-note-RSA-beneficiaries-of-international-protection-in-Greece-1.pdf>
<https://www.pri.org/stories/2019-11-05/greece-s-new-asylum-law-poses-continuous-traps-refugees>
<https://www.unhcr.org/gr/en/13170-unhcr-urges-greece-to-strengthen-safeguards-in-draft-asylum-law.html>
<https://www.oxfam.org/en/press-releases/greeces-new-asylum-system-designed-deport-not-protect-warn-greek-council-refugees>
<https://www.agii.be/nieuws/nederlandse-rvs-trekt-interstatelijk-vertrouwen-in-griekenland-in-twijfel-wat-betreft-verslechterde>
<https://www.oneworld.nl/lezen/politiek/migratie/reportage-wie-asiel-krijgt-in-griekenland-wacht-extreme-armoede/>
<https://blogs.law.ox.ac.uk/border-criminologies-blog/blog-post/2024/02/immigration-detention-police-stations-greece-persistent>
<https://www.voanews.com/a/humanitarian-group-blasts-greece-over-treatment-of-asylum-seekers-on-island/109575.html>
<https://www.theguardian.com/world/2023/aug/24/asylum-seekers-greece-wildfires-refugees-migration-climate-crisis>
<https://www.hrw.org/world-report/2025/country-chapters/greece#ec42f8>
<https://sciencenorway.no/blog-extremists-racism/greece-more-far-right-violence-than-any-other-country-in-western-europe/1738899>
<https://www.latimes.com/world/europe/la-fg-greece-neo-nazis-2018-story.html>
<https://www.ecre.org/greece-deaths-and-push-backs-continue-racist-attack-on-hosting-centre-for-unaccompanied-children-camp-conditions-deteriorating/>
<https://www.thenationalnews.com/world/europe/greek-racist-mob-accused-of-vicious-assault-on-afghan-refugee-1.1053741>
<https://revuedlf.com/cedh/la-reconnaissance-inedite-dune-pratique-systematique-de-refoulements-des-demandeurs-dasile-cedh-7-janv-2025-a-r-e-c-grece-n-15783-21/>
<https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2020/10/07/Greece-migrant-pushbacks-expulsion-Evros-Turkey>
<https://www.dw.com/en/greece-says-it-wont-accept-refugee-returns-from-germany/a-72355898>

Arrest van het R. V. V.

Over de situatie van de verzoeker

Psychologische attest"

4. Beoordeling

4.1. De Raad wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoeker daarop.

4.2. Inzake de samenwerkingsplicht wordt verwezen naar artikel 48/6, § 1 van de Vreemdelingenwet, dat luidt als volgt:

"§ 1. De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak

om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient.”

Artikel 10.3 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking) (hierna: de richtlijn 2013/32/EU), dat handelt over de vereisten voor de behandeling van verzoeken, bepaalt ook:

“3. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit over verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat:

a) [...];

b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken;

[...]”

Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van feiten en omstandigheden met inbegrip van de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming (hierna: de richtlijn 2011/95/EU) en artikel 13, eerste lid van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, eerste lid van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die is beperkt tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze.

4.3. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de richtlijn 2013/32/EU.

4.4. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus op 9 januari 2024 en werd in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig is tot 8 januari 2027 (administratief dossier, map landeninformatie, antwoord Griekse asielinstanties; *“bijkomende vragen M-status Griekenland”*). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland” d.d. september 2024, p. 13; “Country Report: Greece. Update 2023”, p. 243*) en met het gegeven dat verzoeker in Griekenland op 9 januari 2024 de vluchtelingenstatus heeft verworven.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a) van de richtlijn 2013/32/EU.

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

4.5. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

4.6. Verzoeker betoogt dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

4.7. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt. Volledigheidshalve wijst de Raad erop dat de in verweerders aanvullende nota opgenomen COI Focus *“Aide aux migrants”* van Cedoca van 25 juli 2025 in onderhavige analyse echter niet wordt meegenomen.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen

bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder.

In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, onder andere, het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, onder andere, toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te

leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens een tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende, zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder.

Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p.236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPE) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds

22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van onder meer gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd.

Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument, alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen, voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's) voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de Europese Unie ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende ngo's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus “*the European way of life*”, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria: (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiendienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een

verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apaschólisis, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigten moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigten zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*“COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior”*, 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven (*“COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior”*, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. In het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden stelt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34). De Raad wijst er hierbij op dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om vervolgens met deze actieve AMKA de toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistiek. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en ngo's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandsstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, eerste lid van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro)) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan

mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *“Country Report: Greece. Update 2025”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privédokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *“If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription”* (UNHCR Greece, *“Living In Greece – Access to healthcare”*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, *“Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)”*; UNHCR, *“Living in Greece – Access to Healthcare”*).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-51; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asiendienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *“Alkyoni II”*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asiendienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asiendienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de

aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precarie situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het *Alkyoni*-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een ‘certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus’ of een ‘certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming’ verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren, te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen

foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten ("Country Report: Greece. Update 2024", AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

4.8. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

4.9. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *"een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak"* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel *"wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling"* (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *"alle gegevens van de zaak"* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden te weerleggen dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

4.10. Vooreerst dient de Raad na te gaan of verzoeker geen specifieke elementen aanbrengt waaruit voor hem een bijzondere kwetsbaarheid kan blijken.

Het Hof van Justitie heeft niet heeft gedefinieerd welke elementen een “*bijzondere kwetsbaarheid*” vormen die moeten worden onderzocht om te bepalen of een verzoeker om internationale bescherming, in het geval van een terugkeer naar de lidstaat die hem een internationale beschermingsstatus heeft verleend, zich in een zodanige situatie zou bevinden dat hij “*vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie*”. In dit verband merkt de Raad op dat artikel 20, derde lid van de richtlijn 2011/95/EU, dat betrekking heeft op de “*Algemene bepalingen*” in hoofdstuk VII van deze richtlijn, getiteld “*Kenmerken van de internationale bescherming*”, als volgt luidt: “*3. Bij de toepassing van dit hoofdstuk houden de lidstaten rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals minderjarigen, niet-begeleide minderjarigen, personen met een handicap, ouderen, zwangere vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, slachtoffers van mensenhandel, personen die lijden aan een geestesziekte en personen die folteringen hebben ondergaan, zijn verkracht of aan andere ernstige vormen van psychologisch, fysiek of seksueel geweld blootgesteld zijn*”.

De Raad benadrukt dat bovengenoemde opsomming wordt voorafgegaan door het woord “*zoals*” en dus slechts als voorbeeld en niet als exhaustief kan worden beschouwd. Bovendien acht de Raad het overeenkomstig het vierde lid van het bovengenoemde artikel 20, dat bepaalt dat “*(l)id 3 (...) uitsluitend van toepassing (is) op personen die volgens een individuele beoordeling van hun situatie bijzondere behoeften hebben*”, passend om rekening te houden met alle elementen die verzoeker met betrekking tot zijn persoonlijke situatie heeft aangebracht. Op dit punt acht de Raad de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend een belangrijk onderdeel van de persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming die deze bescherming in die lidstaat reeds geniet. Hoe problematischer de situatie van begunstigden van internationale bescherming in de genoemde lidstaat na een analyse op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens blijkt te zijn, des te minder zal van de verzoeker kunnen worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofd een “*bijzondere kwetsbaarheid*” aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

In de bestreden beslissing wordt met betrekking tot verzoekers mentale gezondheidstoestand gesteld als volgt:

“U verklaart **psychologische problemen** te hebben door de oorlog, uw gezinssituatie en het incident met uw vader (CGVS, p. 8). U wijst ook op uw gevoel door uw jonge leeftijd bij vertrek de problemen als veel groter te ervaren dan wat u aankan (CGVS, p. 8). Ook de incidenten met de politie gaven u een trauma, waarvan u niet hersteld bent (CGVS, p. 14-15). Uw advocaat wijst er in zijn aanvullende opmerkingen bij de notities van het persoonlijk onderhoud op dat u zware trauma's heeft.

- U legt een document af dat getuigt van een toekomstige afspraak op 24/07/2025. U beweert dat het een afspraak bij de psycholoog betreft, maar geeft toe dat enkel de datum en locatie worden vermeld, uw naam staat niet vermeld (CGVS, p. 8). Nadat u tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS bent uitgenodigd een document na te sturen van uw afspraak op 24/07/2025, wordt een bewijs neergelegd van een consultatie bij een psycholoog op 24/07/2025 (CGVS, p. 8). Het document bevat geen bevindingen, geen diagnose, en getuigt er hoogstens van dat u op 24/07/2025 op consultatie ging.

De consultatie op 24/07/2025 betreft naar uw zeggen een eerste afspraak bij de psycholoog (CGVS, p. 8). Dat er meer dan een jaar overging vooraleer u een eerste keer een psycholoog ziet, wijst niet op enige dringendheid in de psychologische zorg die u beweert te behoeven. De twee overige documenten die u neerlegt na het persoonlijk onderhoud, namelijk het document met de gegevens van een meertalig psychologisch consultatiebureau en het kaartje met een datum (02/09) en uur vermogen uw psychologische problemen niet te staven.”

Verzoeker voegt bij zijn aanvullende nota evenwel een uitgebreid psychologisch attest. Hij stelt dienaangaande in deze aanvullende nota terecht als volgt:

“Over het profiel van de verzoeker

De verzoeker heeft al uitgelegd dat psychologische problemen heeft.

Die psychologische problemen zijn bevestigd door het psychologische attest dat de verzoeker in bijlage neerlegt.

Het gaat over een gedetailleerd verslag over de toestand van de verzoeker.

De psycholoog heeft eerst een beschrijving van de verschillende feitelijke elementen, en van het leven van verzoeker.

De psycholoog heeft ook een concrete beschrijving van de gevolgen van het verblijf van de verzoeker in Griekenland.

Het klinische examen is zorgwekkend (Pagina's 6 en 7) :

« 2) Signes cliniques et psychopathologiques

L'examen clinique met en évidence:

Des éléments en faveur d'un état **psychotraumatique complexe**, enraciné dans la répétition d'expositions traumatiques développementales, familiales, guerrières et migratoires, avec persistance de traces mnésiques envahissantes, rémanence affective des scènes de violence et incapacité à reléguer certaines expériences au passé.

Une hypervigilance majeure, se traduisant par un état d'alerte quasi permanent, une sensibilité accrue aux figures d'autorité, aux changements brusques, aux signes de tension interpersonnelle et à toute situation susceptible d'évoquer l'abandon, l'agression ou l'humiliation.

Une anxiété diffuse, massive et chronique, non réductible à une simple inquiétude circonstancielle, mais relevant d'une attente continue de catastrophe, avec sentiment que le danger peut ressurgir à tout moment.

Des éléments en faveur d'un **syndrome anxiodépressif sévère**, associant abattement, perte d'élan vital, épuisement psychique, réduction des investissements, pessimisme profond, sentiment d'impasse, impression d'avoir perdu des années de vie, et altération importante des capacités de projection.

Un repli relationnel important, avec isolement défensif, retrait des liens, méfiance, appauvrissement des ressources relationnelles et difficulté à s'adosser à autrui comme source de sécurité.

Une fragilité narcissique profonde, alimentée par les humiliations précoces, la violence éducative, les échecs scolaires en contexte traumatique, la dépendance économique, l'expulsion par le père, les échecs professionnels et la sensation persistante de ne pas parvenir à se constituer comme sujet capable et reconnu.

Une conflictualité interne intense autour de la figure paternelle, faite d'ambivalence, de peur, de ressentiment, de colère, de besoin résiduel d'appui et de culpabilité, conflictualité qui demeure active et contribue à l'instabilité actuelle.

Une culpabilité excessive à l'égard de la famille restée à Gaza, avec sentiment de dette, de responsabilité écrasante et obligation intériorisée de soutenir un foyer en guerre malgré l'absence de moyens réels.

Des troubles du sommeil, le sommeil apparaissant moins comme un repos restaurateur que comme un retrait de la conscience destiné à suspendre momentanément l'intensité de la souffrance psychique.

Un usage du tramadol à visée auto-thérapeutique, en tant que tentative de réduction de l'anxiété, du débordement interne et de la douleur psychique, avec épuisement progressif de son efficacité et risque d'aggravation.

Une vulnérabilité majeure à la reviviscence et à la décompensation en cas de perspective de retour en Grèce, la Grèce étant psychiquement associée non à une protection effective, mais à la précarité, à l'abandon, au conflit destructeur avec le père, à l'errance et à l'exposition à l'exploitation. » (Wij benadrukken)

Het verslag gaat verder en geeft een precie diagnose :

“L'ensemble de ces éléments cliniques permet d'établir le diagnostic suivant:

Un état de stress post-traumatique complexe, inscrit dans un parcours d'expositions traumatiques répétées depuis l'enfance, incluant violences intrafamiliales, maltraitances éducatives, guerres, exil à haut risque, détentions, humiliations, précarité extrême et expérience grecque de désorganisation secondaire.

Un syndrome anxiodépressif sévère, avec épuisement émotionnel profond, retrait relationnel, hypervigilance, troubles du sommeil, altération importante des capacités de projection et atteinte narcissique marquée.

L'ensemble est compliqué par un recours au tramadol à des fins d'auto-apaisement, témoignant d'une tentative de contenir pharmacologiquement une souffrance psychique devenue difficilement élaborable.

Le patient relève ainsi **d'une situation de très grande vulnérabilité psychique, avec risque élevé d'effondrement et de décompensation en cas de discontinuité des soins, d'aggravation de l'incertitude administrative ou de réexposition au cadre grec.** »

De verzoeker lijdt aan een complex PTSD en angstig-depressief syndroom met zware gevolgen als de verzoeker geen behandeling heeft.

De psycholoog kan een beschrijving van de verschillende gevolgen en oorzaken.

De psycholoog moet ook vaststellingen maken over de situatie van de verzoeker in Griekenland :

“4.5. La Grèce comme lieu de traumatisation secondaire majeure

Sur le plan psychopathologique, la Grèce occupe une place centrale. **La délivrance d'un statut de protection internationale n'a pas produit chez ce patient l'effet psychique d'une inscription dans la sécurité.** Au contraire, la Grèce semble s'être constituée comme le lieu où le sujet a éprouvé, de manière particulièrement condensée, l'échec de toute restauration subjective. Le statut existe sur le plan administratif; il n'a pas pris corps sur le plan psychique.

Cette distinction est essentielle. **Un droit théorique n'est protecteur, psychiquement parlant, que s'il peut s'incarner dans une expérience minimale de continuité, de logement habitable, d'accès effectif aux ressources, de prévisibilité, de soin, de dignité et de non-exposition à des scènes traumatisantes supplémentaires.** Or, ce que le patient décrit de la Grèce relève au contraire d'une désorganisation secondaire: sortie du camp sans véritable relais contenant, logement indigne, pauvreté, dépendance conflictuelle au père, faim, isolement, absence de soutien psychologique, douleurs somatiques insuffisamment prises en charge, **puis expulsion paternelle et exposition à des tentatives d'exploitation sexuelle.** Cliniquement, un tel contexte est de nature à aggraver un état traumatique antérieur plutôt qu'à permettre sa stabilisation. »

De psycholoog heeft ook een beschrijving van de gevolgen van de negatieve beslissing van het CGVS :

"4.9. Impact psychopathologique du refus et menace de décompensation

Dans un tel fonctionnement, la décision d'irrecevabilité ne constitue pas un simple événement administratif. Elle agit psychiquement comme une réitération institutionnelle du non-accueil. **Pour un sujet dont l'histoire est marquée par la violence, l'invalidation, la non-protection et l'abandon, le message implicite selon lequel la protection reçue ailleurs serait réputée suffisante, indépendamment de son vécu concret et de son état psychique, peut venir réactiver puissamment des noyaux anciens de désespoir et d'impuissance.**

Le refus a ainsi un potentiel de désorganisation majeur. Il menace non seulement les conditions externes de stabilité, mais aussi les équilibres psychiques précaires laborieusement soutenus par le cadre thérapeutique actuel. **Chez ce patient, la perspective d'un retour vers la Grèce ou d'une prolongation de l'impasse administrative est cliniquement susceptible d'intensifier l'angoisse, le repli, le recours aux produits, la passivation, voire de conduire à un effondrement anxiodépressif sévère.** »

De psycholoog maakt ook een lange beschrijving van de gevolgen, en de bedoeling van de therapie (Pagina's 12 en 13).

In het bijzonder:

"Motif selon lequel il ne se prévaudrait pas d'une vulnérabilité exigeant un traitement lourd, complexe et régulier. L'appréciation clinique actuelle conduit précisément à la conclusion inverse. Le patient présente un état psychotraumatique complexe, un syndrome anxiodépressif sévère, un épuisement psychique profond, un usage auto-thérapeutique du tramadol et un risque élevé d'effondrement en cas de rupture de cadre. Il relève donc bien d'une vulnérabilité psychique nécessitant un suivi psychologique régulier, continu et au moins bimensuel, avec vigilance accrue quant au risque de décompensation."

De conclusie is ook duidelijk :

"Conclusion

L'examen clinique et le suivi engagé mettent en évidence un sujet profondément fragilisé, dont le fonctionnement psychique est marqué par l'accumulation d'effractions traumatiques anciennes et récentes. L'expérience grecque constitue, dans cette trajectoire, non un espace de restauration, mais un lieu de majoration traumatique, sur fond de précarité, d'abandon, de conflit destructeur avec la figure paternelle et d'absence de véritable contenance thérapeutique.

Dans ces conditions, **la perspective d'un retour vers la Grèce ou le maintien prolongé d'une insécurité administrative majeure apparaît cliniquement susceptible d'entraîner une aggravation significative de l'état psychique,** avec risque élevé d'effondrement anxiodépressif et de décompensation. À l'inverse, la poursuite d'un cadre de protection effectif, stable et assorti d'une continuité de soins psychologiques réguliers apparaît indispensable. »

Deze attest is duidelijk over de staat van de verzoeker.

De psycholoog praat ook over de mogelijke zware en ernstige gevolgen in geval van stopzetting van zijn behandeling."

Er kan inderdaad worden vastgesteld dat de diagnose van verzoekers mentale gezondheidstoestand, alsook de impact hiervan op zijn dagelijks functioneren op een coherente, uitgebreide en alomvattende wijze valt af te leiden uit het psychologisch attest toegevoegd aan verzoekers aanvullende nota. Zo wordt in het attest op uitgebreide wijze toegelicht waaruit verzoekers psychologische symptomen bestaan, op basis waarvan de erin vastgestelde conclusies werden getrokken en wat de impact ervan is op verzoekers functioneren. Tevens wordt het belang benadrukt van een voortzetting van zijn huidige behandeling. De voormelde motivering uit de bestreden beslissing, dat verzoekers mentale gezondheidstoestand niet op afdoende wijze zou zijn gedocumenteerd, kan dan ook niet (langer) worden volgehouden. Het voorgelegde psychologisch attest duidt dan ook op het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker. Hier voegt zich bovendien aan toe dat verzoeker ter terechtzitting verklaarde dat hij zijn best heeft gedaan om tijdens zijn persoonlijk onderhoud bij het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen alles uit te leggen, maar dat hij niet genoeg tijd kreeg en dat hij meer details wou vertellen over zijn leven in Griekenland. Hij verwees hierbij naar zijn mentale gezondheidstoestand en stelde dat hij stress krijgt bij

interviews, waardoor hij niet snel kan antwoorden. Deze verklaringen liggen in lijn met hetgeen in het psychologisch attest wordt uiteengezet.

Gelet op de moeilijke situatie voor verzoekers om en begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, en gezien het kwetsbaar profiel van verzoeker die psychologisch opgevolgd wordt, acht de Raad een nader en gedegen onderzoek, rekening houdend met zijn mentale gezondheidstoestand, van verzoekers situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland aangewezen.

4.11. Op basis van de elementen in het rechtsplegingsdossier kan de Raad, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, in deze stand van zaken het verzoek om internationale bescherming niet op nuttige wijze evalueren in het kader van een devolutief beroep.

Het ontbreekt de Raad aan essentiële elementen om te komen tot de bevestiging of hervorming van de bestreden beslissing zonder dat wordt overgegaan tot bijkomende onderzoeksmaatregelen.

4.12. Bijgevolg dient de bestreden beslissing overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet te worden vernietigd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 17 september 2025, wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op tweeëntwintig mei tweeduizend zesentwintig door:

S. HUENGES WAJER, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERKIMPEN, griffier.

De griffier, De voorzitter,

K. VERKIMPEN

S. HUENGES WAJER